

19. Դու լիւր՝ լիւր — լիւր ինձն ես Ուզայի ծանւն.

կայեմնին, առաջին անգամ.

Արի, իմ արմար մարմին.

Դու լիւր թէ ինչ եմ ասած :

20. Մին ի հոգին անց.

Ինչ տարի, մանկա գնաց.

Թէ մէկ, թէ հաշար առես.

կու թփի. իսկի չեմ լսած :

21. Դեռ պիտի ուտեմք ու խմեմք.

Ինչ ապրանք ունեն[ք] աշխատած.

Դեռ պիտի սափալ քաղեմք.

Դեռ կամեն իմ չէ կատարած :

22. Մին ի հոգին անց.

« Իս քեզի փորրուծ ե[մ] պահած.

Պահել եմ մէջ զափա[ս]իտ :

Սուսուցած, չեմ թուողացած.

Հովիս ճնճկկի նման

Դու թուած, ծառին ես նստած.

23. Գալ քո բնիդ վերայ.

Աւերած խափառաւ է՝ քաղաքած :

23. Հոգին ի մին անց.

« Կու թփեմք, աղբեր, բաժանած.

Էտ քոյ առնուն՝ մարտ, առնեմք,

Դու ինձ ինչ ես տված.

Ոչ ունեն գայեմք ձեռքս

Խեղ արած, վարձուց բաժան[ա]ծ :

24. Մարմին ի հոգին անց.

« Բերեմք աղբեր ես կանգնաց

Թողեր ես ինձի, կերթաւ.

Կու թփի օր մի չես տեսած :

Պահել մի մնալով արայ.

Համարեմ ես քեռ կարօտած,

Ընչուրի հաստաւորմին

Քհանէն կարեն կատարած :

25. Հոգին ի մարմին անց.

« Իս քեռ եմ հնտ քեռ՝ խափած.

Թողեր եմ, դարձակ կերթամ

Անպաշար ճամբէն մարտած.

Երթամ ես զարի՛ աշխարհ.

Երբ չունեմ ես տուն մի շինած,

Դեմ առնեմ օտար գաւառ,

Ձիւն ինչորեմ, ոչ անշիւն¹⁰ չեմ տված :

26. Մարմին ի հոգին անց.

« Փոշեման եմ ես ի մեղաց.

Թաղվեր ե[մ] խոր ու զինաց.

Ըղտորաւ¹¹ ձեռնէս գնաց.

« Գնայ, իմ աղքատ հոգի,

Իս թաղած ու դու մուտած :

« Ընչուրի դադառաւին.

« Այլ աստուած ինի որդման :

27. Հոգի մարմնուն ստաց.

« Վայ ինձ, վայ մեղաւորին.

Տէրն գաղապարս կանի.

Ինչ առեմ կալած եմ, կապած.

Վայ ինձ, վայ մեղաւորին,

Արդարին դարձան է շինած.

Մեզ համար դժոգին է շինած.

Դժոգին տանջել պիտեմք յաւիտեան :

(Մեղ-ցեւը քու անգամ)

Ն. ՄԱՌ

† ԹՓԵՐԵԼ ՊԵՏԱԴԵՆԵՆ

Հանձարեղ քնարերգու եւ մանրավիպագիր բանաստեղծն Ռաֆայէլ Պատկանեան երկար հիւանդութենէն ետքը հազու դարձած իւր հայրենի քաղաքը Նոր-Նախիջևան՝ կնքեց իւր մահականացուն Օգոստ. 22ին (ըստ հին տոմարի)։ Այս մահամբ զգուցեցաւ հայ արդի գրականութիւնն իւր ամենէն նշանաւոր քնարերգու բանաստեղծէն, որուն « Գամառ - Բալիպա », « Սիրելի », « Ախտամբկեան », եւ « Վայելեան » կեղծ անուամբ հրատարակած տաղերն ու մանրավէպերն ընդհանուր համակրութիւն գրաւած էին։ « Հաւրիս », մէջ արդէն տաղանգաւոր բանաստեղծին ընդարձակ կենսագրութիւն մը գրուած (Հմմտ. « Հաւրիս » 1887, ք. 6, էջ 85), ըլլալով, աւելորդ կը համարինք կրկնել հոս հանդուցելոյն կենաց ու գրաւոր գործունեութեան գլխաւոր կէտերը։

ԹՂԵԱՅՈՒԹԻՒՆ

ՅՐԱՌՈՆ ԽՆԴԻՐԸ

Դ.

Յուկասիւս՝ քոյիւրայի իշխանութեան տակ։

Ա.

Այստեղ՝ ի կապախա, բոլորս զբաղած ենք մի բանով — մաքառելով մաղ-նայոյցի ճարակման գէմ։ Քոյերան տիրած է ամբողջ երկրիս, ամեն օր զոհեր կը տանի, ամենուն սարսափ կ'ազդէ, եւ ամեն տեղ խօսաւցողութեանց միակ առարկայն է։

Տփղիսի լրագիրներուն բովանդակութեան կէսէն աւելին, երբեմն նաեւ ամբողջը՝ նուիրուած

¹ Մարտի կամ շատ կարեւոր է մուրացած (՝)

¹ Այսինքն — ١٢٠٠
² Հմմտ. Մեկ արեւելեան մուտ, մէկուն էլուս. առաջ. (Ս. Գուրարեան, Առաջը Նորայեղ. Վանքայի 1880. ք. էջ 109.)

³ صفا

⁴ قفس եւ ստորեւ՝ ١٢٠٠

⁵ Ըստ երեւութիւն փոխանակ Սահաւ, ինչպէս ստորեւ գրուած փոխանակ գրեցեալն։

⁶ ١٢٠٠

⁷ 86 համար — անսած կամ տեսած։

⁸ ١٢٠٠

⁹ Դարբեր — ١٢٠٠

¹⁰ Որ ոչ ինչ

¹¹ اختیار եւ վերեւը Զեդան ١٢٠٠